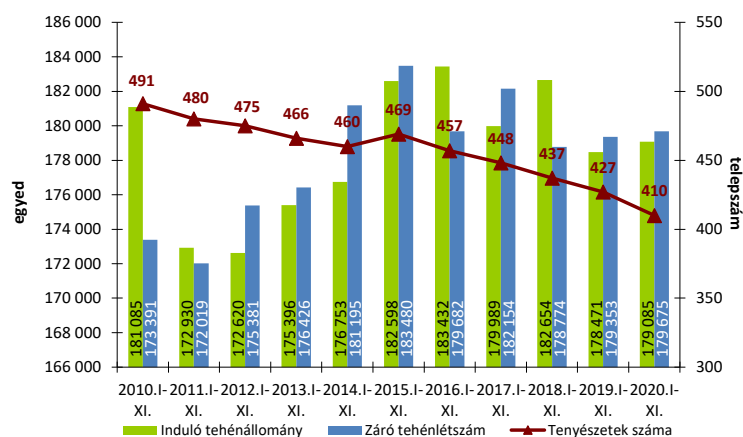

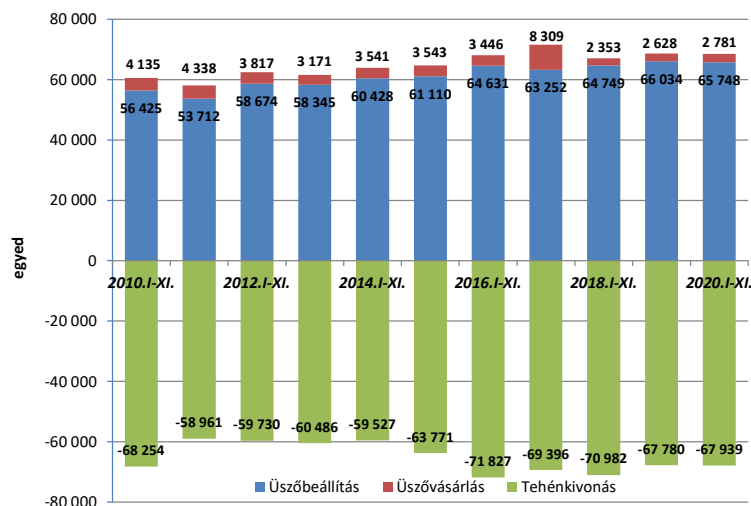
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLETSZÁMA (DB, 2010-2020. I-XI. HÓ)

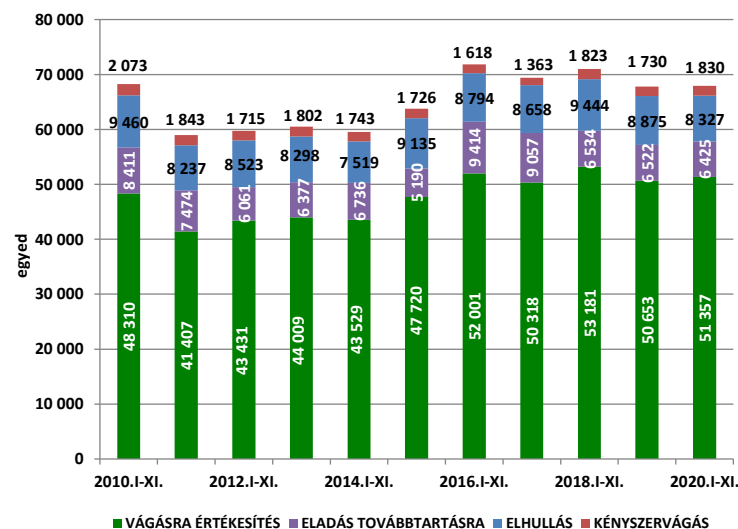
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2020 novemberében hárommal csökkent (–0,7%) az előző hónaphoz képest, és 17-tel (–4,0%) kevesebb, mint 2019 novemberében. 2020. november végén 322-vel több (+0,2%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, vagyis a tehenpopuláció stagnált. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,5%-kal (–81) kisebbedett, de 2010 novembere óta a záró tehenlétszám még enyhén nőtt is (+6.248 egyed, +3,6%), így a telepenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 353-ról 438-ra (!) nőtt.

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2010-2020. I-XI. HÓ)

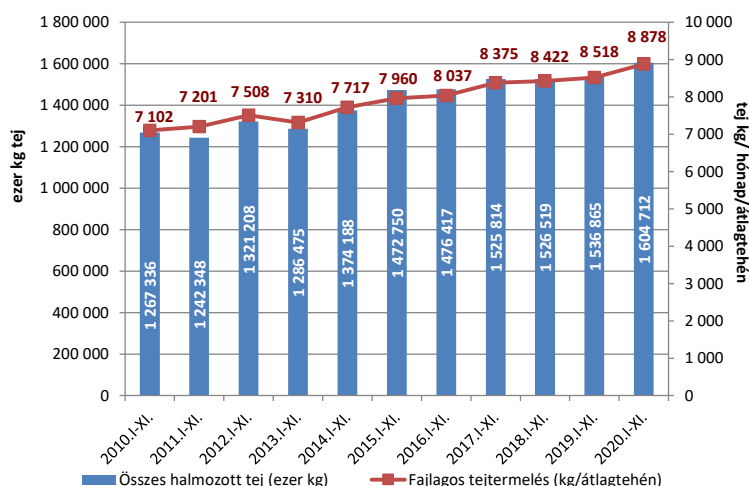
Az „A” típusú ellenőrzésben résztvevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2019-ről 2020-ra – egy év alatt – gyakorlatilag stagnált (+614 tehen; +0,0%), és az állomány 2020 első tizenegy hónapjában picit tovább bővült (+590 egyed; +0,3%). Összességében 2020 első tizenegy hónapjában a tehenkivonások száma gyakorlatilag nem változott (+159 egyed; –0,2%), az üszővásárlások száma (+15 egyed; +5,8%) enyhén nőtt és – az állománypótlás szempontjából meghatározó – üszőbeállítások száma pedig enyhén csökkent (–286 egyed; –0,4%) 2019 hasonló időszakához képest, így az állománypótlás mértéke továbbra is meghaladta a kivonásokat.

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBE (DB, 2010-2020. I-XI. HÓ)

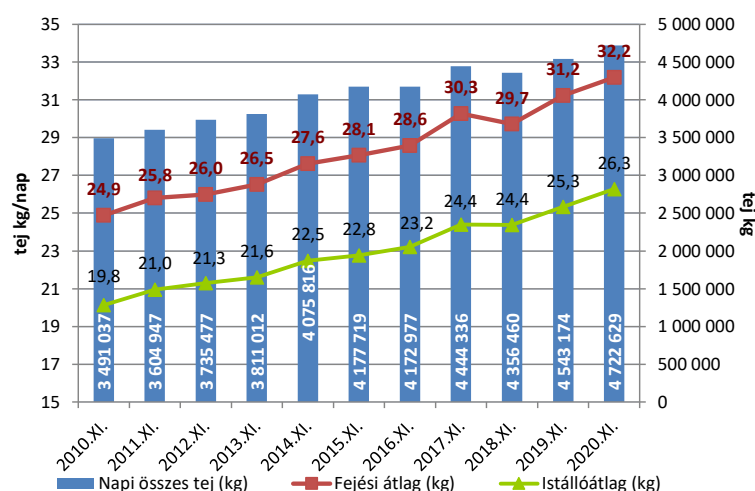
2020 első tizenegy hónapjában az állományból kivont tehenek 75,6%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 51.357 volt), ami igen magas arálynak számít. A tehenkivonások 2,7%-áért (1830 egyed) a kényszervágás volt felelős, 12,3%-a (8.327 egyed) pedig elhullott, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 9,5% (6.425 egyed) volt, amely alacsony értéknek tekinthető. 2020 első tizenegy havában az induló tehenállomány 28,7%-át selejtezték, 1,0%-át kényszervágták, 4,6%-a elhullott és 3,6%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 37,9%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos arálynak tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2010-2020. I-XI. HÓ)

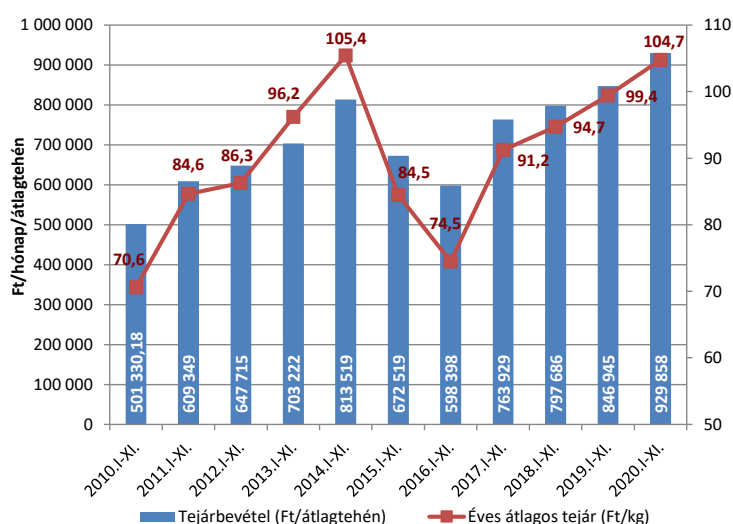
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2020. első tizenegy hónapjában nőtt (+67,8 millió kg; +4,4%) 2019 hasonló időszakához képest, és meghaladta az 1,6 milliárd kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 8.878 kg-ra nőtt (+360 kg; +4,2%), ami szintén rekord. 2010 és 2020 novembere közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 25,0%-os (!) volt (+1776 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 337,4 millió kg-mal (+26,6%) emelkedett.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. XI. HÓ)

2020 novemberében a napi összes tejtermelés a tavalyi év novemberi termeléséhez viszonyítva jelentősen nőtt (+179,5 ezer kg, +3,9%) napi 4,72 millió kg-ra. 2019. november havához képest mind a fejési átlag (+0,95 kg, +3,0%), mind az istállóátlag nőtt (+0,95 kg, +3,8%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1,23 millió kg-mal lett több (+35,3%), a fejési és istállóátlag 7,31, ill. 6,15 kg-mal nőtt (+29,4%, ill. +30,6%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. I-XI. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2020 első tizenegy havában 929,9 ezer Ft volt átlagosan, 10,3%-kal nőtt 2019 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb éves nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 4,2%-os és a tejár 5,3%-os növekedése volt 2019 hasonló időszakához képest. 2010 első tizenegy havához képest a tejárbevétel 85,5%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 25,0%-os és a tej árának 48,4%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2019 szeptemberétől végig 100 Ft/kg fölött volt, jelenleg emelkedő tendenciát mutat és meghaladta a 105 Ft/kg-ot. A nyerstej kiviteli ára is – tovább növekedve – most már több mint 110 Ft/kg, így az itthoni nyerstej felvásárlási árának további emelkedése várható. A tejtermékek globális értékesítési és tőzsdei árai továbbra is viszonylag változatlanok, a hazai árak csak – a szokásos időbeli eltolódással – felzárkóznak a korábbi nemzetközi és európai áremelkedéshez.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem